

Redovisning av projektbidrag för information och studier om säkerhetspolitik och fredsfrämjande utveckling

Mänskliga rättigheter i fokus

Ett projekt för NGO - observatörer till Jerusalem, Västbanken och Gaza 2005

Palestinagrupperna i Sverige ansökte år 2004 om bidrag för projektet "Mänskliga rättigheter i fokus". Ett projekt för NGO - observatörer till Jerusalem, Västbanken och Gaza. Ansökan för 2005 var en uppföljning av det projekt som PGS tidigare fått stöd för tillsammans med Diakonia under 2003 och 2004. För projektet 2005 fick PGS ett bidrag på 300 000 kronor.

På grund av att projektet inte kunde starta för än i mars 2005 och det instabila politiska läget i området under 2005 fick PGS möjligheter att använda delar av bidraget våren 2006.

Syftet

Det formulerade syftet med projektet var: Att öka kunskapen om och intresset för Palestinafrågan och den aktuella situationen i området, i olika organisationer och folkrörelser i Sverige.

Att genom observatörernas närvaro minska och/eller förhindra brott mot palestiniernas mänskliga rättigheter, på Västbanken, Gaza och i Östra Jerusalem samt att rapportera brott mot palestiniernas mänskliga rättigheter som observerats.

Projektidé

Projektidén var att personer med bra förankring inom organisationer och folkrörelser skulle, på Västbanken, Gaza och i Östra Jerusalem, fungera som observatörer av palestiniernas mänskliga rättigheter – med olika fokus beroende på sin egen bakgrund.

Projektets genomförande

Arbetet startade med att vi skrev brev till ett antal organisationer och beskrev projektet, och frågade om de var intresserade av att delta. Intresserade organisationer kontaktades löpande, och nya kom till vartefter.

För varje organisation som skickade ner personer gjordes en överenskommelse mellan PGS och respektive organisation som reglerade inriktningen på uppdraget, ekonomi mm.

En ansvarig person, knuten till PGS fanns för program, säkerhet mm, för varje grupp som reste ner. De som rest har inte haft någon speciell "värdorganisation" på plats då vi ansåg att det var oerhört viktigt för projektets trovärdighet och därmed för observatörernas möjligheter att föra informationen vidare i Sverige att projektet höll ett klart och tydligt fokus på mänskliga rättigheter och internationell rätt, liksom att projektet stod helt oberoende från organisationer i området.

PGS ansvarade för att lämpliga förberedelser genomfördes för de personer som skulle åka. Vad detta bestod i varierade mycket, beroende på personernas tidigare erfarenheter och kunskaper.

De första grupperna som reste till området 2002 hade i uppdrag att starta projektet för att förbereda för kommande deltagare. Som ett led i de förberedelserna genomfördes bl.a. ett möte med Svenska Generalkonsulatet i Jerusalem för att informera personalen om projektet.

För att informera organisationer och personer på plats skrevs en kort beskrivning om projektet som översattes till arabiska och engelska. Denna beskrivning har använts vid alla kontakter med folk och organisationer på plats. Vi har även gjort ett litet häfte på engelska – arabiska som beskriver PGS organisation och biståndsverksamhet.

Generalkonsulatet har hela tiden informerats om vilka personer/organisationer som skulle komma till området och om deras olika uppdrag. Flera av grupperna som träffade även representanter för Generalkonsulatet i Jerusalem i slutet av resorna och informerade om sina upplevelser.

Deltagande organisationer och genomförda uppdrag

Sammanlagt skickade sju organisationer med ett totalt antal av 29 deltagare (exklusive reseledare) observatörer inom ramen för projektet. Alla personer som deltog på resorna har god förankring i sina organisationer och ett brett kontaktnät och når på så sätt ut till många personer med sin information efter hemkomsten.

Uppdragen skräddarsyddes utifrån observatörens tidigare erfarenheter, yrke och önskemål hos den organisation som observatören företräder.

Tack vare PGS stora kontaktnät var det, trots att situationen i området under perioden var mycket besvärlig och osäker, möjligt för organisationerna att besöka stora delar av Västbanken och ett par gånger även Gaza, med god säkerhet.

Mycket tid lades ner på förberedelsearbetet för att underlätta inresa och möjligheter till att röra sig obehindrat på plats. Information om resorna skickades alltid till svenska Generalkonsulatet i Jerusalem och Svenska ambassaden i Tel Aviv. Vi fick också rekommendationsbrev från Folke Bernadotte Akademin och vid behov inbjudningsbrev från palestinska organisationer. Breven från Folke Bernadotte Akademin har varit till stor hjälp vid inresan till Israel och vid israeliska vägspärrar runt om på Västbanken och Gaza.

Den 31 maj kommer en återsamling att hållas för alla som deltagit i projektet sedan starten 2003. Vid träffen kommer alla att få möjlighet att delge varandra sina upplevelser från resorna, informera om planerade aktiviteter framöver och ge varandra inspiration till fortsatt engagemang.

Deltagare 2005 - 2006

20 – 25 februari, 2005

Ordförande i Svenska Barnmorskeförbundet reste tillsammans med en barnmorska som är professor vid Mälardalens Högskola och verksam som forskare vid KI.

1-8 maj 2005

Fem internationellt intresserade bibliotekarier, en reseledare från PGS.

11 – 17 juni, 2005

En representant från Grafiska Fackföreningen i Stockholm reste ensam.

23-31 juli, 2005

Fem aktiva medlemmar från Palestinagrupperna i Sverige reste med en reseledare från PGS. Denna resa bekostades av deltagarna själva, projektet betalade endast reseledarens kostnader.

19-26 november, 2005

Fyra rektorer från gymnasieskolor i Stockholm, reseledare var en gymnasielärare som även är medlem i PGS.

23-29 december, 2005

Tre privata medlemmar från Liberala Ungdomsförbundet, reseledaren var från PGS.

20-28 januari, 2006

Vid denna resa deltog två frilandsjournalister, en journaliststuderande, ordförande och en medlem från Palestinagruppernas styrelse samt en reseledare från PGS. Projektet stod för kostnaderna för reseledaren och vissa kostnader för flyg, hotell och transporter för tre av deltagarna.

30 mars – 7 april, 2006

Fyra representanter för författareförbundet, reseledare från PGS

Resultatet

Syftet ” Att öka kunskapen om och intresset för Palestinafrågan och den aktuella situationen i området, i fackföreningar, olika organisationer och folkrörelser ” och syftet att ”rapportera brott mot palestiniernas mänskliga rättigheter som observerats” uppnådde väl. Alla personer som rest inom ramen för projektet har ökat sina kunskaper och intresse för frågan. Framförallt har alla varit aktiva efter genomförd resa. Exempel på genomförda program framgår av (*Bilaga 1, 2, 3*). Alla har rapporterat till sina organisationer och många har också skrivit bra och informativa rapporter.

Andra har skrivit tidningsartiklar, hållit föreläsningar, deltagit i radioprogram, haft studiecirklar och t.ex. har deltagare från arkitektresan 2004 tagit kontakt med Sida för att få möjligheter att aktivt stödja något projekt i Jerusalem och Nablus. Projektet har även lett till att en arkitektstuderande idag studerar på universitet i Nablus. Både Vårdförbundet, barnmorskeförbundet och grafiska fackförbundet arbetar för ett fortsatt fackligt engagemang i området. De som deltog vid bibliotekarieresan kommer att samarbeta med författarförbundet framöver för att öka intresset för arabisk litteratur i Sverige.

Författareförbundet har bjudit in poeten Mahmoud Darwish samt en barnboksförfattare till bokmässan och detta kommer att vara upptakten till framtida samarbete (*bilaga 4*).

Rapporter bibliotekarierna, rektorerna och krönikor från en av deltagarna vid resan i december 2005 deltagare bifogas som exempel (*Bilaga 5, 6, 7*).

Sammanfattningsvis anser vi att projektet har varit mycket lyckat. Att nyckelpersoner, utsända av viktiga svenska organisationer besökt Palestina/Israel och med egna ögon kunnat studera situationen när det gäller palestiniernas mänskliga rättigheter, har ökat både kunskaperna om situationen och intresset för frågan inom deras egna organisationer. Vi kan se att de organisationer som varit nere har blivit fortsatt aktiva vid hemkomsten. All information har också spridit sig vidare till andra närstående organisationer.

Yvonne Fredriksson

Projektsamordnare
Palestinagrupperna i Sverige